

Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Centru), (jud. I.Chirtoaca)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. V. Negru, A. Pahopol, A. Bostan)

ÎNCHEIERE

10 iulie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios
administrativ al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Nicolae Craiu
Svetlana Filincova

examinând admisibilitatea recursului declarat de SA „Moldcargo”,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Blanari Stepanida
împotriva SA „Moldcargo” și lui Beșliu Andrei privind încasarea prejudiciului și a
cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 12 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a
fost admis apelul declarat de către Blanari Stepanida, casată hotărârea din 01
februarie 2018 a Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) și emisă o nouă hotărâre
prin care acțiunea a fost admisă parțial,

c o n s t a t ă :

La 07 octombrie 2016, Blanari Stepanida a sesizat instanța de judecată cu o
cerere de chemare în judecată împotriva SA „Moldcargo” și lui Beșliu Andrei prin
care a solicitat încasarea prejudiciului și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, la 26 ianuarie 2012, Beșliu
Andrei conducând mijlocul de transport de model „Mercedes 313” cu n/î XXX
XXX, pe traseul Chișinău-Trușeni din direcția Chișinău spre sat. Trușeni,
parcurgând distanța de 2 km de la traseul Chișinău-Strășeni, efectuând manevra de
depășire a camionului de model MAN cu n/î XXX XXX, ignorând prevederile pct.
51 din Regulamentul Circulației Rutiere, ieșind pe banda destinată sensului opus, a
tamponat automobilul de model Opel Astra cu n/î XXX XXX, condus de Blanari
Serghei. Ca consecință a impactului unitatea de transport condusă de către Serghei
Blanari a fost defectată tehnic, iar ultimul a decedat la fața locului.

Prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 22 mai 2013,
menținută prin Decizia Curții de Apel Chișinău din 21 octombrie 2013, Beșliu

Andrei a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3), lit. b) al Codului penal.

Reclamanta a menționat că asupra unității de transport condusă Beșliu Andrei deținea polița de asigurare RCA eliberată de Compania de asigurare SA „Moldcargo”.

În instanță reclamanta a solicitat încasarea din contul SA „Moldcargo” și din contul lui Beșliu Andrei prejudiciul material suportat în legătură cu pierderea întreținătorului Blanari Serghei și cheltuielile funerare suportate pentru înmormântarea acestuia, precum și alte cheltuieli care au fost suportate urmare a accidentului rutier produs.

În fine, după concretizarea pretențiilor, a solicitat încasarea din contul SA „Moldcargo” a prejudiciului material în sumă de 1 000 000 lei și din contul lui Beșliu Andrei a prejudiciului material în sumă de 190 708,19 lei și 505,04 euro.

Prin hotărârea din 01 februarie 2018 a Judecătorei Chișinău (sediul Centru), cererea de chemare în judecată a fost admisă parțial, fiind dispusă încasarea din contul SA „Moldcargo” în beneficiul Stepanidei Blanari suma de 3229 lei cu titlu de despăgubire.

În rest cerințele din cererea de chemare în judecată au fost respinse ca fiind nefondate.

Pentru a emite soluția în cauză prima instanță a considerat necesar de a reține că, pe o parte din pretenții s-a expus instanța penală, iar pe de altă parte reclamanta nu a probat că are dreptul de a pretinde în calitate de succesori, repararea prejudiciului cauzat.

Cu privire la pretenția de încasare a sumei cu titlu de minimum de existență pentru persoanele aflate la întreținerea defunctului ca fiind lipsită de suport legal, însă a considerat întemeiate cheltuielile suportate pentru înmormântare în mărime de 3229 lei.

Prin decizia din 12 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de către Blanari Stepanida, casată hotărârea din 01 februarie 2018 a Judecătorei Chișinău (sediul Centru) și emisă o nouă hotărâre prin care acțiunea a fost admisă parțial.

A fost încasat de la SA „Moldcargo” în beneficiul Stepanidei Blanari suma de 124 140 lei cu titlu de prejudiciu material.

În rest, pretențiile formulate în cererea de chemare în judecată au fost respinse, ca fiind neîntemeiate.

A fost încasat de la SA „Moldcargo” în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 3724,20 de lei.

Pentru a emite soluția în cauză, instanța de apel a indicat că, acțiunea civilă înaintată de succesorul părții vătămate – Blanari Dionisie, în cadrul procesului penal, a fost admisă parțial, fiind dispusă încasarea din contul lui Beșliu Andrei în beneficiul lui Blanari Dionisie prejudiciul moral cauzat în mărime de 100 000 lei

cu titlu de prejudiciu moral și 44 477 lei cu titlu de prejudiciul material, cauzat prin deteriorarea automobilului.

Pretențiile privind încasarea cheltuielilor funerare suportate și a pagubelor cauzate copilului XXXX, constituite din tratamentul minim lunar în sumă de 5500 lei - au fost lăsate pentru ca asupra cuantumului lor să se expună instanța civilă.

Din certificatul de dezabilitate și capacitate de muncă seria CN nr. 215080 se constată că, XXXX a fost încadrată în grad de dezabilitate sever, cauza dezabilității fiind „XXXX”.

Potrivit certificatului de moștenitor legal eliberat de notarul public Semionova Rodica, s-a stabilit că, moștenitori ai patrimoniului lui Blanari Serghei sunt soția Blanari Stepanida și fiica XXXX, însă, copilul XXXX a decedat la data de 14 martie 2017.

Instanța de apel a constatat că reclamanta a suportat mai multe cheltuieli pentru masa de comemorare, în legătură cu procurarea celor necesare pentru înmormântarea, pentru piatra funerară, accesorii și instalarea acesteia. În acest sens, reclamanta a prezentat instanței bonuri de plată și lista ce confirmă procurarea diverselor mărfuri de consum și produselor alimentare, care conform declarațiilor reclamantei au fost folosite pentru funeralii.

Colegiul de apel a conchis netemeinicia pretenției reclamantei cu privire la încasarea pensiei pentru întreținerea copilului, or odată cu decesul minorei această pretenție devine neîntemeiată și nu se încadrează în temeiurile legale aplicabile speței. Mai mult reclamanta în acest sens nu a prezentat nici o probă cu referire la faptul care a fost mărimea salariului defunctului, pentru a confirma partea pierdută din acest salariu minus indemnizațiile primite din fondurile bugetului asigurărilor sociale de stat.

În continuare, instanța de apel a considerat ca fiind necesare și rezonabile pentru a fi încasate din contul SA „Moldcargo” în beneficiul Stepanidei Blanari următoarele sume: pentru inaugurarea pietrei funerare la mormântul lui Blanari Serghei: 11 240 lei - monumentul, 2000 lei - portretul și inscripția, 5000 lei instalarea, 900 lei - monumentul, urmând a fi respinse cerințele ce țin de încasarea costului a 2 tumbe, plita neagră, plita roșie, 4 pahare negre, 2 coloane, arca, pentru instalare (15000 lei), fituire granit roșu, 7,84 m beton și plita de trotuar, gard, 10 stâlpi, 10 bile, 60 piloni, 18 metri de balustradă, 10 capace, masa și scaun.

În acest sens, instanța a specificat că, instalarea acestora nu constituie elemente absolut necesare a unei pietre funerare, reclamanta le poate instala la discreția sa, or potrivit art. 25 alin. (4) lit. b) al Legii cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, în cazul prevăzut la alin. (3), despăgubirea de asigurare va include cheltuielile de înmormântare (cheltuielile pentru sicriu și piatră funerară, cheltuielile de transport, cheltuielile de îmbălsămare și cheltuielile cimitirului), astfel norma în cauză nu prevede încasarea cheltuielilor pentru alte accesorii instalate la mormânt, în afară

de piatra funerară, iar instalarea accesoriilor enumerate, nu este un element obligatoriu, ci ține de opțiunea și voința individuală a persoanei în parte.

Respingând argumentele SA „Moldcargo”, instanța de apel a menționat în decizie că, deși nu toate cheltuielile pentru produsele/mărfurile procurate au fost confirmate prin bonuri de plată, deoarece, după cum a afirmat Blanari Stepanida unele din ele au fost procurate de la piață și nu i-au fost eliberate bonuri de plată, ținând cont de prețurile minime pentru produse similare, în corespundere cu art.25 alin. (5) al Legii cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, suma de 15 000 lei este o sumă suficientă pentru procurarea pomenilor și celor necesare înmormântării, or cheltuielile pentru masa de comemorare au fost calculate separat.

Astfel, suma dispusă încasării din contul SA „Moldcargo” este compusă din 90 000 lei pentru mesele de comemorare; 15000 lei pentru pomeni și cele necesare înmormântării; 11 240 lei pentru monument; 2000 lei pentru portretul și inscripția pe monument; 5000 lei pentru instalarea monumentului și 900 lei pentru transportarea monumentului, iar restul cheltuielilor fiind exagerate și neîntemeiate.

La fel, instanța a respins pretenția cu privire la încasarea cheltuielilor suportate pentru efectuarea expertizei automobilului, parcare automobilului, serviciile de evacuare a automobilului, or acestea nu se încadrează în prevederile art. 25 al Legii cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule.

Cu referire la încasarea dobânzii de întârziere în sumă de 408 665,24 lei, instanța a relevat că reclamanta nu a expediat în adresa SA „Moldcargo” nici o notificarea cu solicitarea de încasare a sumelor solicitate în beneficiul său, or debitorul este pus în întârziere doar după expirarea termenului prevăzut de art. 617 alin. (4) al Codului civil după expedierea unei somații. Din aceleași considerente au fost respinse pretențiile cu privire la încasarea penalității în sumă de 100 275,85 de lei.

Instanța de apel a apreciat drept neîntemeiate pretențiile Stepanidei Blanari cu privire la încasarea din contul lui Beșliu Andrei a prejudiciului material în sumă de 190 708,19 lei și 505,04 euro, or, în conformitate cu prevederile art.22 alin. (1) al Legii cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, despăgubirile se stabilesc în baza unui acord scris între persoana păgubită sau reprezentantul ei legal și asigurător ori, în cazul în care nu s-a ajuns la nici o înțelegere, prin hotărâre judecătorească definitivă și irevocabilă. În speță, calitatea de asigurător o are SA „Moldcargo”.

La 15 mai 2019, SA „Moldcargo” a declarat recurs împotriva deciziei din 12 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a indicat că instanța de apel la emiterea deciziei a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată, a interpretat eronat legea precum și a

apreciat în mod arbitrar probatoriul.

Analizând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele cauzei și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de către SA „Moldcargo”, neîntemeiat și care urmează a fi considerat inadmisibil, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) al Codului de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) al Codului de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) al Codului de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al Codului de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin.(1) lit. f) al Codului de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea considerării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de SA „Moldcargo”, nu pot duce la admisibilitatea recursului, ori acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 al Codului de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

Acest fapt denotă caracterul declarativ a recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurenteii cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare al recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

Or, nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor factice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea amănunțită a motivelor de nelegalitate pe care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului

înseamnă nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

Abordarea recurenței, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acesteia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune considerarea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de către SA „Moldcargo”.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea considerării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) ale Codului de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către SA „Moldcargo”.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Nicolae Craiu

Svetlana Filincova